

Cumhuriyet Bayramı ve Endişeler...

Dr. Alev COŞKUN

Cumhuriyetimizin 87. yıldönümünü kutluyoruz. Cumhuriyet yönetiminde 87 yıl bitti, 88. yıla girdik. Cumhuriyet, Türklerin binlerce yıllık tarihinde ulaştıkları, en erdemli bir yönetim biçimidir. Bu nedenle en büyük bayramdır, coşku içinde kutlanması gerekir.

Ama yazının başlığında belirtildiği gibi endişeler var, tereddütler var... Kuşku, toplumun büyük bir kesiminin kafasında, bir soru işaretinin çengeli gibi asılı duruyor.

Laik Cumhuriyet ilkelerine karşı yerüstünden, yeraltından yıpratılma çalışmaları yapıldığını hiç kimse görmezden gelemez.

Hiç kimse **Atatürk** Cumhuriyetinin törpülenmeye, kemirilmeye çalışıldığının tersini söyleyemez.

Atatürk, 1933 yılında 10. Yıl Nutku'nu okurken biraz da kurduğu Cumhuriyetin 10. yılına ulaşmasının verdiği heyecanla titreyen sesiyle "**Ne mutlu Türk'üm diyene**" diye bağırıyordu. Bugün yandan, alttan, üstten değinmeler ve açılımlarla bu söz aşağılanmak isteniyor...

Laik Cumhuriyet ilkelerini, Atatürk devrimlerini savunmak adeta bir cesaret işi oldu. Oysa laik cumhuriyet, Türk toplumunun çağdaşlaşmasının temel taşıdır. Ama dinciler, liboşlar, ikinci Cumhuriyetçiler, yandaşlar cephesi aydınlanma devrimleriyle alay ediyorlar.

Cumhuriyet bir devrimdir

Cumhuriyetin ilanı başlı başına bir devrimdir. Devrim ortaya çıktığı anda karşıdevrimde tohumlanır. Oysa, Cumhuriyetin kuruluş sürecinde karşıdevrimciler zaten vardılar. Meclis'in içindeydiler. Birinci Meclis'teki ikinci gruba Cumhuriyet karşıtı düşünceler egemendi.

29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edilince bu karşıçılar hemen harekete geçtiler. Kimisi erken ilan edildi, kimisi Atatürk Cumhuriyeti kendi diktatörlüğü için ilan etti demeye başladılar.

Meclis Başkanı'na "**Cumhuriyetin kuruluşunu engelleyebilirsen ülkeye büyük hizmet edersin**" diyen kişiler vardı. Ne yazık ki bunları söyleyenler Atatürk'ün en yakın arkadaşlarıydı...

Cumhuriyetin ilanından sonra halifelik kaldırıldı. Eğitim Birliği Yasası kabul edildi. Şeriat hukuku atılıp Medeni Kanun kabul edildi.

Cumhuriyet karşıtları bu devrimleri içlerine sindiremediler. Halifelik kaldırıldı.

rılışını, eğitim birliğinin kuruluşunu bir kırılma noktası olarak gördüler. İşte bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasal çalkantıların kökü bu noktadan gelmektedir.

Bu karşıçılar daha sonra, "**Terakkiperver Fırka'yı**" kurdular. "**Partimiz, dinsel düşünce ve inançlara saygılıdır**" alçakgönüllü söylemi din sömürsü için bayrak haline getirildi.

Türk siyasal yaşamında 60 yıldan bu yana laiklik karşıtı olan, din duygularını siyasal bir sömürme aracı olarak kullanan bütün siyasal partiler işte bu "**Terakkiperver**" kaynağından beslenmişlerdir.

Ne acıdır ki, bu partiyi kuran karşıçılar (**Orbay, Karabekir, Bele, Adıvar**) milli mücadelenin başlangıcından, Cumhuriyet ilan edinceye kadar Mustafa Kemal'le birlikte çalışmışlardı. Onların bu tutumuna Atatürk Nutuk'ta şöyle karşılık veriyor:

Yeteneklerin sınırı

"Ulusal savaşa birlikte başlayan yolculardan kimileri, ulusal yaşamın bugünkü Cumhuriyet yasalarına dek uzayan gelişmelerinde, kendi düşün ve ruh yeteneklerinin kavrayış sınırları bittikçe, bana direnmeye ve karşı çıkmaya başlamışlardır."

Bugün laik Atatürk Cumhuriyetine karşı olanlar, her günden daha örgütlüler. Seslerini daha yüksek çıkarıyorlar. Yandaş basın kuruluşlarıyla her gün kenarından köşesinden saldırı gayreti içerisindedirler.

Türkiye, Büyük Ortadoğu projesinde öngörülen bir ılımlı İslam devletine dönüştürülmek isteniyor. Atatürk'ün yukarıda tanımladığı "**kavrayış yeteneksizliği**" sürüyor. Ne yazık ki, gaflet içindeki kimi liberaller değirmene su taşıyor.

İşte bunun en güzel örneği bir "**tuzak**" olan **türban** tartışmalarıdır.

Türban, ileride liselere, ilköğretime kadar incek mi, sorusuna, siyasal iktidarın en üst noktalarındaki liderler "**on yıl sonrası için bir şey söyleyemeyiz**" diyorlar.

Türban kamusal alanda hizmet veren (polis, savcı, yargıç, kaymakam) kişilerce de takılacak mı sorusuna, kamusal alanda nereden çıktı deniliyor...

Cumhuriyet, ortaçağ yönetim düzeninin şeriat yasalarının yıkılışı, ortadan kaldırılışıdır. Ama bugün hâlâ, çok hukuklu sistemi savunanlar var...

Laiklik içi boş bir kavramdır, laiklik yeneden tanımlanmalıdır. Kamusal alanı da

tanımlayalım... Çoğunluğun istediği olur... Anayasanın değişmez üç maddesi ne demekmiş... Gerekirse kaldırılabilir, değiştirilebilir... diyorlar.

"**Otoriter laiklik**", "**laikliği özgürleştirme**" gibi siyaset bilimi açısından ne olduğu belirsiz kavramlar ortaya atarak Cumhuriyet ilkelerini sulandırıyorlar... Oysa laiklik evrensel bir kavramdır, demokrasinin olmazsa olmaz kurumudur. Ama laiklik-demokrasi o kadar önemli değil, demokrasi treni bizi istediğimiz istasyona götüren bir araçtır diyorlar.

Bunlar için anlaşılıyor ki, dünyada tek bir özgürlük var, o da türban özgürlüğüdür.

İnsanlar yasadışı dinleniyormuş, yüzlerce gazeteci hapiste yatıyormuş, Silivri'de zulüm yapıyormuş, YÖK sistemi değişmeliymiş, seçim barajı yüksekmiş, dokunulmazlıklar kaldırılmıymış, polis üniversite gençliğine oranısız güç kullanıyormuş, bunlar hiç önemli değil...

Tek özgürlük vardır; o da türbana özgürlük... Doğaldır ki, bu özgürlük üniversiteyi de, kamusal alanı da, ilköğretim kurumlarını da kuşatabilir... İşte, toplumun bir kesimindeki "**endişeler**" bu gelişmelerden kaynaklanıyor.

Cumhuriyet, haydi "**hoş bir şey yapalım**" diye ilan edilmedi...

Atatürk ilkeleri, "**Güzel işler yapıyoruz**" denilsin diye gerçekleştirilmedi...

Atatürk ve devrimci arkadaşları Cumhuriyeti Türk toplumunun çağdaş bir toplum olmasını gerçekleştirmek amacıyla kurdular.

Laik Cumhuriyet ve Atatürk devrimleri **İlhan Selçuk**'un belirttiği gibi, emperyalizme karşı bağımsızlıktır; şeriata karşı laik düzendir; tutuculuğa karşı devrimciliktir; ümmetçiliğe karşı ulusçuluktur...

Bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti'nin temel felsefesi ve Atatürk devrimlerinin temel amacı:

Aklın inançtan, bilimin dinden bağımsızlaşmasıdır.

Eleştirel aklın, bilimin egemen olmasıdır, yol gösterici olmasıdır.

Her şeye karşı Cumhuriyetin 87. yıldönümünü içtenlikle ve coşkuyla kutlayacağız.

Toplumsal ilerleme ve çağdaşlaşma hiçbir zaman durmaz. Cumhuriyet karşıtları çok güçlenmiş olabilirler, gelişme türlü çeşitli yollarla bir süre durdurulabilir. Ama toplumsal değişim kesilemez.

Çünkü güneşi batıdan doğdurtamazsınız, ırmakları tersine akıtamazsınız, çağın gidişini durduramazsınız...